

יום הזכרון ליצחק רבין

זוכרים את יצחק רבין

חוק יום הזיכרון ליצחק רבין קבע את יום מותו של רבין בתוך רצף המועדים וימי האבל ההיסטוריים. יום הזיכרון, כיום זיכרון לאומי צריך להתבסס על לימוד, דיון ויצירת אוירה של הידברות, סובלנות וחינוך לשלום.

כדי לקרב את הילדים אל התקופה הקרובה - רחוקה, אנו נשתמש במכתבי ילדים אשר באמצעותם נוכל להתייחס אל התחושות והמחשבות שהם חוו לאחר הרצח.

חומרים:

- אוסף מכתבי ילדים
- תמונות
- גליונות בריסטול, נייר, טושים

מהלך הפעילות:

1. לכל 2-3 ילדים יחולק דף עליו בערך 4-5 מכתבי ילדים. הם מתבקשים לקרוא את המכתבים וכל ילד ידגיש ויציין משפט אחד או יותר אשר חשוב לו, מכל בחינה, רגשית מחשבתית או אחרת.
2. כל תת קבוצה תספר את ההדגשות שלה, המדריך יכול לכתוב את הערות הילדים על בריסטול מרכזי שעליו מודבקים המכתבים בהגדלה.
3. על הבריסטול אפשר להדביק מסביב את התמונות.
4. הפעילות מיועדת לילדים בכיתות ז'-ח'.
5. לילדים צעירים יותר אפשר לקרוא מכתב או שניים ולשוחח איתם ולהכין לוח בריסטול כמו בפעילות לגיל הגבוה יותר.
6. חשוב כי יהיה בידי המדריך דף מידע, כדי שיוכל לענות על שאלות וכן להתייחס לשאלות כמו דמוקרטיה, סובלנות, ועוד.

יצחק רבין - תולדות חיים

ילדות ומשפחה

יצחק רבין נולד ב-1 במארס 1922, בירושלים. הוריו, נחמיה ורוזה היו חלוצים שעלו לארץ ישראל מרוסיה. המשפחה עברה לת"א, ובשנת 1925 נולדה אחותו, רחל. הוריו עסקו בפעילות התנדבותית וציבורית רבה. אמו חלתה במחלה קשה, וכשהיה בן 15, נפטרה.

ההגנה והפלמ"ח

בזמן לימודיו ב"כדוריי" הצטרף לארגון ה"הגנה". בעת מלחמת העולם השנייה היה בן 19 והצטרף לפלמ"ח, התקדם בשירותו ומונה למפקד.

מלחמת העצמאות

בכ"ט בנובמבר 1947 החליטה עצרת האו"ם על חלוקת הארץ ועל הקמת שתי מדינות: מדינה יהודית ומדינה ערבית. למחרת ההחלטה פתחו הערבים במלחמה כדדי למנוע את הקמת המדינה היהודית. הפלמ"ח הקים את חטיבת "הראל" ויצחק רבין היה למפקדה. ירושלים הייתה במצור ועל יצחק רבין וחייליו הוטל להבטיח את שלומן של השיירות שהביאו אליה נשק, מצרכי מזון ותרופות. הקרבות היו קשים מאוד, ורבים מחבריו של יצחק רבין נפלו בקרב. בזמן המלחמה נישא יצחק רבין ללאה שלוסברג. לזוג נולדו שני ילדים: דליה ויובל. אחרי מלחמת העצמאות, עם הקמת צה"ל, המשיך יצחק רבין לשרת בצבא עוד שנים רבות והתקדם לתפקידי פיקוד בכירים.

רמטכ"ל במלחמת ששת הימים

בשנת 1964 מונה יצחק רבין לרמטכ"ל. הוא פעל רבות כדי לחזק את כוחו של הצבא, כדי להכין אותו בצורה הטובה ביותר לסכנה של מלחמה.

מאיש צבא למדינאי

בשנת 119733 פרצה מלחמת יום הכיפורים. אחרי המלחמה קמה תסיסה בארץ נגד הממשלה בגלל מחדלה בהכנת הצבא למלחמה. ראש הממשלה דאז, גולדה מאיר התפטרה מתפקידה. לאחר התפטרותה, בחרה מפלגת העבודה ביצחק רבין להיות ראש המפלגה במקומה, והוא כיהן כראש הממשלה בשנים 1974-1977.

שוב ראש הממשלה - המטרה: שלום

בשנת 1992 ניצחה מפלגת העבודה בבחירות, ויצחק רבין נבחר לראשות הממשלה. מעתה הייתה השגת השלום מטרתו המרכזית. ב-93 נחתם הסכם העקרונות בין מדינת ישראל לבין אש"ף. הסכם זה נתן לפלסטינים שלטון עצמי לחמש שנים. ב-94 חתם יצחק רבין על "הסכם אוסלו", שנתן לפלסטינים שלטון עצמי משלהם בעזה ויריחו. חיילי צה"ל עזבו את עזה אך המשיכו לשמור על הישובים היהודיים שם. בשנה זו חתמו יצחק רבין ומלך ירדן, המלך חוסיין, על הסכם השלום בין ישראל לירדן. יצחק רבין האמין שכדי להשיג שלום, מדינת ישראל צריכה לוותר על שטחים. היין בישראל התנגד לדרך שהוביל בשנים אלה. הפיגועים הקשים בתוך שטח ישראל, מעששה ידיהם של המוסלמים הקיצוניים, הקצינו עוד יותר את עמדות המתנגדים בישראל להסכמים עם אש"ף. ההפגנות הלכו והתרבו. רבין ופרס הותקפו קשות על מדיניותם והואשמו כ"בוגדים".

הרצח

במוצאי שבת, 4 בנובמבר 1995, י"ב בחשוון תשנ"ו, נערכה עצרת גדולה בכיכר מלכי ישראל בת"א. ניתן לה השם "כך לשלום - לא לאלימות!" בעצרת ביקשו ישראלים רבים להביע את תמיכתם במדיניות הממשלה ועודד את תהליך השלום. בסוף העצרת, כשהיה בדרך למכוניתו, ירה יגאל עמיר בראש הממשלה, יצחק רבין ורצח אותו. תדהמה גדולה ואבל כבד ירדו על כל העם. ילדים ובני נוער התאספו בכיכרות וברחובות כדי להביע את אבלם. ללוויה הממלכתית ששל יצחק רבין, שהתקיימה בהר הרצל בירושלים, הגיעו מנהיגים מכל קצווי תבל ונשארו דברים לזכרו.

המכתבים:

יעל תמיר, בת 10, זכרון יעקב – 11/1995:

"שבוע ימים לפני מותו הנורא של יצחק רבין רציתי לכתוב תודה, תודה על המאמצים הרבים שצוה למצן השלום וכמה אני מצטערת שאני לא אצליח לראות את השמות הנאי שהם מצמח בולדיט ומסתבר שחלקם גם רוצחים. אבל עכשיו מאוחר מדי ולא צולק לא אספח על דחיה של שבוע ימים. ממתפת באבל ובאבל כל ארץ ישראל... מקוה לשלום"

ניר ויינר, בן 14.5, חולון – 11/95:

"אני ניר ויינר, המוט, מלוצניץ ואבא על הרצח של ראש המשלה ושר הביטחון יצחק רבין ז"ל, וכמוני כל עם ישראל... הרגע שמצתי את הודעתו של איתן הבר, באותו רגע חשק צולמי!! הכל קרס! הלכה לנו המדינה! מצולק לא היה לי רגע קשה יותר. לא האמנתי אלו, וצד לרגע זה איני מצכל את הרצח המתועב של האדם האהוב... בימים האחרונים בכיתי כפי שלא בכיתי מצולק, והבכי לא נפסק... מה קרה לנו? לאן הצענו?"

"אני שתמיד תמכתי בשלום מאמין שבולנו האסט על הרצח הנורא. אנחנו, שראינו את הפצנות הימין ואת ההסתה, שראינו את הכתובת על הקיר, התנהגנו כסומים, ציוורים, חירשים ואילמים. לא ציינו דבר, שתקנו וצמדנו מהצד...ראינו ושתקנו..."

טללית דורי, בת 18. כפר הורדים – 6/11/1995:

"... החלטתי כי עלי להביע את תנחומי. יצחק רבין היה אדם אחד מסוגו, אשר הדברית שעה בחייו למען המדינה הט על-אנושיים... בלבי תחושה קשה על כך שמתקתי, ורק בבית, ביני לבין משפחתי, תמכתי בתהליך השלטת אשר רבין הוביל אותו, ולא הביעתי תמיכה מוחשית מספיק... אינני יכולה להתאכזר על תחושת האובדן... מנהיג מסוגו, נוסא את כל המדינה וכל כאבה על כתפיו. לוקח אחריות על כל דבר. תמיד הערכת את מצעיו הנוצלים והאמיצים. יצחק רבין הוביל אותנו בדרך רצופת יסורים, אך מאמציו נשאו פרי, ועוד ימשיכו להניב פירות..."

עינב דגן, בת 9, גבעת שמואל – 4/11/1995:

"יצחק זה מילה של צחוק אבל עכשיו זה אבל... יצחק זה מילה של שמחה, כיף ושלום, אבל עכשיו זה רק מצבה. כי עושה השלטת היחיד בעולם כבר לא על האדמה, הוא בשמים רחוק-רחוק; אבל זה לא אומר שלא נשמע עוד צחוק – כי הוא תמיד יהיה איתנו, לא משה איפה ומתי, תמיד, תמיד רוחו תהיה מצלי."

רואי אמוץ, בן 14, ירושלים – 6/11/1995:

"הייתי בהלם, בשוק, זה נראה מוזר, הכל נראה כמו חלום לא אמיתי, לקוח מסרט מתח. לי זה נראה כמו חלום, עטוף בצדדים בערפיל, כמו בתכניות מצוירות. לא מוחשי – מנותק לחלוטין מהמציאות. ואז פתאום אני קולט-זה לא חלום, זה באמת... ואז בא הצער, הדמעות והשאלה הצדולה שנשאלה: למה, למה זה קרה, למה זה צריך לקרות? ואולי אפשר היה אחרת, אולי אפשר היה למנוע? ולבסוף הניסיון להתאכזר, לחזור לשטרה..."